

8 NOVEMBER 2020 – TJUGOANDRA SÖNDAGEN EFTER TREFALDIGHET

Präst: Lennart Marklund

Frälsningen

I den vackra Disneyfilmen Lejonkungen, förekommer en scen där den förlorade sonen, Simba, efter många års bekymmersfritt liv i främmande land börjar brottas med tanken på att vända hem.

Då händer sig att hans döde far, Mofasa, uppenbarar sig för honom i en syn – och fadern uppmanar honom att besinna sig över vem han är.

Mofasa säger till sonen Simba: *Du är mer än du har blivit!*

De här orden, tänker jag, fångar människans storhet och tragedi.

Vår storhet: Vi är skapade till Guds avbild!

Vår tragedi: Vi har förlorat vår gudslighet.

Människan har glömt vem hon är. I denna glömska förfuskar vi lätt våra liv. Vi upphör att mogna till likhet med den bild vi bär inom oss.

Som främlingar för oss själva frågar vi i förtvivlan likt Simba; "Vem är jag?"

När vi nås av evangeliet blir det som en uppenbarelse:

"Du är mer än vad du blivit!"

I Bibelns skildring av förhållandet till Gud finns en spänning mellan *likhet* och *avbild*. När Gud skapade människan tänkte han på sig själv: "Låt oss göra människor... till att vara oss lika." (1 Mos. 1:26)

Med sin egen bild som modell formade han människan av lera från jorden och blåste livsande i hennes bröst.

Skapad till Guds avbild och likhet. Och därmed färdig?

Nää.. men på väg.

Moseböckernas skapelseberättelser utmynnade inte i en färdigutvecklad värld. Allt som lever och andas äger förmåga att växa. I synnerhet människan som skapas med förmågan att älska. Genom kärleken blir vi något mer.

När den oändlige lockar fram sin bild i det ändliga, är det för en gemenskap, i vilken människan är ämnad att växa till i allt större likhet med den bild hon från början bär inom sig; gudsbilden!

Därför finns det en skillnad mellan avbild och likhet.

Vi är skapade till Guds avbilder. Det är vår gåva, vår stora möjlighet.

Och vad blir då vår kallelse? Jo, att mogna till Guds likhet.

Att leva ett liv i Jesu efterföljd.

Den förste Adam var människobarnet, med en kallelse att i umgänget med Gud växa upp.

Den andre Adam – Jesus Kristus, var den fullvuxne människan, urbilden som i sin person förenade avbild och likhet.

När kyrkofadern Ireneus av Lyon talar om människans fall, liknar han den vid en störning av en pågående skapelse.

Syndafallet avbryter en utveckling som ännu inte fullbordats. Barnet upphör att växa. Hon avviker från sin väg, riskerar att missa målet, bli något annat – något mindre - än vad hon var menad att bli.

Men Guds avsikt står kvar. Människan är kärlet som ibland går sönder i krukmakarens hand. (Jer. 18:1-4)

Inte ens misslyckandet kan därför omintetgöra avsikten.

”Jag är helt i din hand”, sjunger David i psaltaren, fylld av tillit. (Ps. 139:5)

Också när livet går sönder är det i Guds hand.

Leret ratas inte, byts aldrig ut, slängs inte på skräphögen.

Guds händer börjar alltid om.

Människan är, med Paulus ord, utvald till att ”formas efter hans sons bild”, (Rom. 8:29), hon skall växa upp till likhet med Kristus, Guds fullkomliga avbild.

Därför är frälsningen alltid något mer än en återgång till ett ursprungligt idealtillstånd.

Det centrala i frälsningen är självklart NÅDEN, som vi tar emot gratis och som innebär att vi räddas *från* något.

Men i frälsningen ligger också innebörden att vi räddas *till något*. Till att ”bli en bild av sin skapare”, men Paulus ord i Kol. 3:10.

Lite av det här uttrycks i dagens Gt-text från Nehemja, tänker jag.

Nehemja är ung, ganska bortskämd man som lever i exil i Babylon drygt 400 år före Kristus.

Han är en munsänk hos kungen – hade alltså ansvar för att prova vinerna...

Genom ett besök från det gamla hemlandet hade han fått höra att ”Jerusalem är ödelagt och dess portar är nerbrända”. Det lämnar honom förstås ingen ro.

Så småningom utverkar han både tillstånd och rekommendationsbrev från kungen och reser till Jerusalem för att starta återuppbyggnaden.

Klokt nog avslöjar han inte planerna på en gång.

Efter tre dagar har han fått väldigt klart för sig att projektet inte gillas av alla.

Oppositionen är stark och han måste utveckla en strategi.

Nattetid rider han i hemlighet ut för att inventera skadorna på muren, portarna och vattenresurserna.

Förstörelsen är så illa att riddjuret inte lyckas ta sig fram överallt. Men till sist har han tagit sig runt hela vägen; Dalporten, Dragkällan, Dyngporten, Källporten, Kungsdammen och så Dalporten igen.

Sedan kallar han till ett möte där han håller ett brandtal som utmynnar i orden; "Låt oss bygga upp Jerusalems mur igen och göra slut på vår vanära!" Han får tillräckligt många med sig och arbetet sätts igång.

Motståndarna ger sig inte. Med ironiska kommentarer, "öste de spott och spe över oss", konstaterar Nehemja.

Och fortsätter: "Men jag gav dem svar på tal"

Ytterst ligger framgången varken i den egna duktigheten eller i andras förmåga att sabotera, utan hos Gud.

Därför tar Nehemja och hans manningar friheten att bygga med full kraft. Bön och handling blir ett i Nehemjas resonemang och han kryddar det hela med en juridisk salva mot motståndarna; Varken lag eller hävd ger er någon rätt till Jerusalem"

En märklig berättelse på frälsningens dag, kan tyckas.

Men den är just ett exempel på att frälsningen är *till* något.

Att ta sitt ansvar för sin och omgivningens räddning.

Och det gjorde Nehemja, rent konkret.

Byggets syfte var att ta bort vanäran. Och det är väl också vad frälsningen till viss del är.

Bygget ska bli en seger för livet därför att det skyddar och försvarar människors säkerhet och tryggar stadens sociala liv.

Och snabbt blir det klart; det viktigaste med muren är dess portar. Nehemja talar flera gånger om de nedbrända portarna, och de portar han räknar upp är oproportionerligt många för en stad av Jerusalems dåvarande storlek.

Frälsningen framstår som ett liv där två saker fungerar, försvaret mot ondskan genom murarna och rika möjligheter till utbyte och möten genom portarna.

Genom sin handlingskraft blir Nehemja alltså ett exempel på en människa som bejakar sin Gudslighet. Som tar sitt mogna, vuxna ansvar.

Det grekiska ordet för frälsning *sozein*, har den dubbla betydelsen *återställa* och *bevara*.

Genom dopet blir vår gudsgemenskap läkt och återställd.

När vi sedan lever i vårt dop bevaras vi i Kristus och mognar till Gudslighet.

Och därför kan vi säga; "Frälsningen är inte bara ett faktum, utan också ett pågående projekt"

Och i det projektet får vi lyssna till hälsningen; *Du är mer än vad du har blivit!*